

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทีมงานของพนักงาน บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นพนักงานของ บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 476 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้
  - 2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้เทคนิคการสุ่มเชิงโควตา (quota sampling) ตามตารางของ Yamané (อ้างถึงใน สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, เตือนใจ เกตุษา และบุญมี พันธุ์ไทย, 2545, หน้า 117) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน แต่การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน (ความคลาดเคลื่อนที่ได้จะน้อยกว่าปกติ)

2.2 ทำการสุ่มตัวอย่างพนักงานของ บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ในแต่ละหน่วยงานที่สังกัดตามจำนวนที่กำหนดอย่างมีสัดส่วน

2.3 ทำการสุ่มแบบเจาะจงโดยเลือกเฉพาะพนักงานที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ประจำปีของบริษัท และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนด ดังตาราง 2

ตาราง 2

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

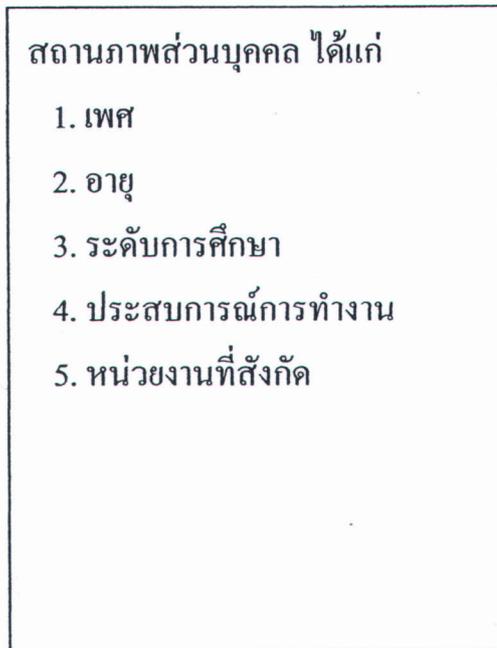
หน่วยงานที่สังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ฝ่ายขาย	332	160
ฝ่ายอื่น ๆ	144	70
รวม	476	230

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

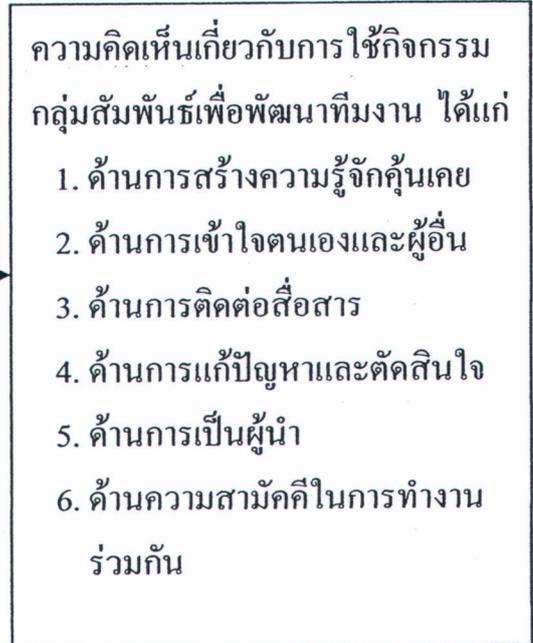
ตัวแปรอิสระ

(dependent variables)

ตัวแปรตาม

(independent variables)

ภาพ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบให้เลือกตอบ (checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทีมงานของพนักงาน บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้แก่ ด้านการสร้างความรู้จักคุ้นเคย ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ด้านการเป็นผู้นำ และด้านความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

ระดับคะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทีมงานของพนักงาน บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นแบบปลายเปิด (open ended) สามารถแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทีมงานของพนักงาน เพื่อการศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยการสัมภาษณ์ ผู้มีความรู้ ประสบการณ์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดค่านิยมตัวแปร และกำหนดค่านิยมศัพท์เฉพาะ
2. ร่างข้อความในแบบสอบถามในแต่ละด้านให้ครอบคลุม และสอดคล้องกับค่านิยมเฉพาะทุกตัว
3. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (1) อ.ดร. ทนง ทองเต็ม ตำแหน่งกรรมการบริหาร สถาบันที่ปรึกษาพัฒนาองค์กร (ODCT.) (2) คุณสิทธิชัย บุรณะกิจไพบูลย์ ตำแหน่ง Head of Effectiveness Unit บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (3) ดร. พรเพ็ญ เอี่ยมศิริเลิศ ตำแหน่ง Senior Manager Effectiveness Unit บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (4) คุณศรียา คงสงบสุข ตำแหน่ง Senior Manager Effectiveness Unit บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (5) คุณวชิรา คุณาจิตพิมล ตำแหน่ง Product Manager 2 บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด การสร้างเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา (content validity) หรือสอดคล้องกับคำศัพท์เฉพาะ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจ และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น การหาความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้อง คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับค่านิยมตัวแปร โดยการหาค่า IOC และคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ที่มีค่า 0.5 ขึ้นไป (อำไพ เกียรติชัย, ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน, วัชรวิ บูรณสิงห์ และอรนุช ลิมตศิริ, 2545, หน้า 69) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 ถึง 1
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับพนักงานขายบริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบ Item-total correlation ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.2 ถึง 1 และหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยภาพรวม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.96

5. หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจนสมบูรณ์แล้ว ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเอง ซึ่งมีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตามแบบแผน โดยเก็บข้อมูลด้วยการให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง ดำเนินการแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 230 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด โดยการแจกแจงความถี่ (frequency distribution) นำเสนอข้อมูลด้วยตารางแบบร้อยละ (percentage) ข้อมูลประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทีมงานของพนักงาน บริษัท ไฟเซอร์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ตามความคิดเห็นในแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง

1.51-2.50 น้อย
1.00-1.50 น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทีมงานตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ t test ในการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวแปร 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว One-way ANOVA ในกรณีทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ LSD

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทีมงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาความถี่ และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมประกอบคำบรรยาย